

MIT I RELIGIA STAROŻYTNEJ GRECJI I RZYMU – KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Mit i religia starożytnej Grecji i Rzymu
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Mythology and religion in ancient Greece and Rome
Kierunek studiów	Filologia klasyczna
Poziom studiów	I
Forma studiów	Stacjonarne
Dyscyplina	Literaturoznawstwo
Język wykładowy	Polski

Osoba odpowiedzialna	ks. dr Mariusz Szmajdziński
----------------------	-----------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
konwersatorium	30	I	2

Wymagania wstępne	W1: Ogólna znajomość literatury greckiej i rzymskiej. W2: Podstawowe informacje na temat mitologii greckiej i rzymskiej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Przedstawienie klasycznej mitologii i religii grecko-rzymskiej.
C2: Przedstawienie źródeł klasycznej mitologii i religii grecko-rzymskiej.
C3: Analiza źródeł klasycznej mitologii i religii grecko-rzymskiej

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

K_W08	Przedstawienie mitologii greckiej i rzymskiej w jej dynamicznym i funkcjonalnym rozwoju od okresu archaicznego (Homer, Hezjod), ze szczególnym uwzględnieniem innowacji mitologicznych wprowadzonych przez tragicznych greckich (Ajschylos, Sofokles, Eurypides) oraz mitologicznych kompilacji w czasach rzymskich. Przedstawienie religijności Greków i Rzymian.	Przedstawia zaawansowaną wiedzę o religiach i mitologiach świata antycznego P6U_W1
WIEDZA		
W_01	Student uzyskuje szczegółową wiedzę na temat mitologii i religii grecko-rzymskiej.	K_W08
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi rozpoznać wątki mityczne w literaturze i sztuce oraz zidentyfikować źródła mitograficzne.	K_U03
U_02	Pracuje samodzielnie i w zespole wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna naukowego	K_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
	Po zakończeniu zajęć z przedmiotu student uświadamia sobie znaczenie mitów w kulturze Grecji i Rzymu oraz we współczesnej kulturze europejskiej.	

IV. Opis przedmiotu / treści programowe

Przedstawienie antycznych źródeł mitów greckich i rzymskich oraz dokładne zapoznanie z wątkami mitologicznymi i ich ewolucją w greckiej i rzymskiej literaturze klasycznej, ze szczególnym uwzględnieniem postaci kobiecych jako protagonistek opowiadań.

1. Definicja mitu (ujęcie historyczne i filozoficzne).
2. Wczesna mitologia i mitografia grecka.
3. Innowacje mitologiczne w greckiej tragedii okresu klasycznego.
4. Mitologia i mitografia rzymska.
5. Religia starożytnej Grecji – zwyczaje i praktyki religijne oraz miejsca kultu.
6. Religia starożytnego Rzymu – zwyczaje i praktyki religijne oraz miejsca kultu.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	1. Praca z tekstem (w oryginałach i tłumaczeniach) 2. Omówienie wątków mitycznych. 3. Prezentacja multimedialna	1. Tłumaczenie wybranych fragmentów greckich i łacińskich – źródeł mitografii. 2. Kolokwium	Uzupełnione i ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Sprawdzenie umiejętności praktycznych	1. Uzupełnione i ocenione kolokwium 2. Karta oceny pracy w grupie

VI. Kryteria oceny, uwagi:

Ocena niedostateczna:

(W) student nie dysponuje wystarczającą wiedzą z zakresu mitologii i religii.

(U) student nie potrafi znajdować wiadomości niezbędnych do omówienia jakiejś problematyki przedmiotu.

(K) student jest nieaktywny na zajęciach oraz nie wykazuje zainteresowania omawianymi kwestiami.

Ocena dostateczna:

(W) student dysponuje podstawową wiedzą z zakresu mitologii i religii.

(U) student potrafi z pomocą nauczyciela znajdować wiadomości niezbędne do omówienia jakiejś problematyki.

(K) student z pomocą nauczyciela podejmuje aktywność na zajęciach oraz wykazuje zainteresowanie problemami, będącymi przedmiotem zajęć.

Ocena dobra:

(W) student dysponuje dobrą wiedzą z zakresu mitologii i religii.

(U) student jest w stanie samodzielnie znajdować wiadomości niezbędne do omówienia danej problematyki.

(K) student samorzutnie podejmuje aktywność na zajęciach oraz wykazuje zainteresowanie problemami, będącymi przedmiotem zajęć; ma świadomość znaczenia badań mitologicznych.

Ocena bardzo dobra:

(W) student dysponuje rozległą wiedzą z zakresu mitologii.

(U) potrafi samodzielnie znaleźć wiadomości ważne dla omówienia danej problematyki i jest w stanie klasyfikować i krytycznie ocenić istniejące źródła.

(K) student samorzutnie podejmuje aktywność na zajęciach oraz wykazuje zainteresowanie problemami, będącymi przedmiotem zajęć; ma świadomość znaczenia badań mitologicznych, religioznawczych, literackich i kulturowych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VIII. Literatura

Literatura podstawowa:

/źródła/

- Hezjod, *Narodziny bogów (Theogonia). Prace i dni. Tarcza*, przełożył, wstępem i przypisami opatrzył J. Łanowski, Biblioteka Antyczna, Warszawa: Prószyński i S-ka 1999.
- Ajschylos, *Tragedie. Tom II – Oresteja: Agamemnon. Ofiarnice. Boginie łaskawe*, przełożył, wstępami i przypisami opatrzył R.R. Chodkowski, Lublin: TN KUL JP II 2016.
- Sofokles, *Tragedie. Tom II – Król Edyp. Antyгона. Elektra*, przełożył, wstępami i przypisami opatrzył R.R. Chodkowski, Lublin: TN KUL JP II 2012.
- Eurypides, *Tragedie. Tom II – Elektra. Ifigenia w krainie Taurów. Helena*, przełożył i przypisami opatrzył R.R. Chodkowski, Lublin: TN KUL JP II 2018, s. 7-156. 247-334.
- Owidiusz, *Metamorfozy*, tom I-II, przeł. A. Kamińska – S. Stabryła, Arcydzieła Kultury Antycznej, Warszawa: Ossolineum – DeAgostini 2004.

/opracowania/

- Chodkowski R.R., *Ajschylos i jego tragedie*, Lublin: TN KUL 1994.
- Czerwińska J., *Innowacje mitologiczne i dramaturgiczne Eurypidesa. Tragedia, tragikomedie*, Łódź: WUŁ 2013.
- Foley H.P., *Female Acts in Greek Tragedy*, Princeton – Oxford: Princeton University Press 2003.
- Gantz T., *Early Greek Myth. A Guide to Literary and Artistic Sources*, v. 1-2, Baltimore – London: The Johns Hopkins University Press 1996,
- Graves R., *Mity greckie*, tłum. H. Krzeczowski, Warszawa: PIW 1992⁵.
- Kupis B., *Historia religii w starożytnej Grecji*, Warszawa: KAW 1989.
- Lesky A., *Tragedia grecka*, przeł. M. Weiner, Kraków: Wydawnictwo Homini 2006.

- Levi-Strauss C., *Struktura mitu*, przeł. W. Kwiatkowski, „Pamiętnik Literacki” 59 (1968) 4, s. 243-266.
- Meliardo C., *Mythography*, w: *Brill’s Companion to Ancient Greek Scholarship. Volume 2: Between Theory and Practice*, ed. F. Montanari – S. Matthaios – A. Rengakos, Leiden – Boston: Brill 2015, s. 1057-1089.
- Podbielski H., *Mit kosmogoniczny w „Teogonii” Hezjoda*, Lublin: TN KUL 1978.
- Zieliński T., *Religia starożytnej Grecji – zarys ogólny. Religia hellenizmu*, Wrocław – Warszawa – Kraków: Ossolineum 1991.

Literatura uzupełniająca:

- Czerwińska J., *Człowiek Eurypidesa wobec zagrożenia życia, namiętnej miłości i ekstazy religijnej*, Łódź: WUŁ 1999.
- Kuźma C., *Kategoria mitu w badaniach literackich*, „Pamiętnik Literacki” 77 (1986) 4, s. 55-73.
- Loraux N., *Tragic Ways of Killing a Woman*, trans. A. Forster, Cambridge: Harvard University Press 1991.
- Raube S., *Religia na granicy mitu*, „Idea” 27 (2016) 2, s. 39-51.